

“สืบงานสาน” เปลี่ยนชีวิตเด็กช่าง สู่นักวางแผนเพื่อชุมชน

กลุ่มชมรม 108 IDEA

“คำว่า **“สืบ”** คือการค้นหาข้อมูล ส่วนคำว่า **“สาน”** หมายถึงการต่อยอดงานจักสานของชุมชน หากโครงการนี้ประสบความสำเร็จ นอกจากน้องๆ ในชมรมได้เรียนรู้การทำงานกับชุมชน ขณะเดียวกันก็สามารถนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาไปผนวกกับภูมิปัญญางานจักสานที่มีอยู่ให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นการเพิ่มรายได้ให้ชุมชนต่อไป ”

งานจักสานเป็นงานหัตถกรรมเก่าแก่ที่ใ้จะทำกันง่าย ๆ เพราะแต่ละชิ้นต้องใช้ทักษะ ความอดทน สมานธิ และฝีมือ รวมทั้งเวลาในการผลิต นอกจากความละเอียดและประณีตอันเป็นเสน่ห์ของงานจักสานแล้ว อีกคุณค่าที่สำคัญคือ **“ภูมิปัญญาจักสาน”** คุณค่าที่มีมาช้านานของจังหวัดสงขลา เพราะสิ่งที่เป็น **“คุณค่า”** กำลังขาดการสืบสานต่อ โครงการสืบงานสาน ของกลุ่มชมรม 108 IDEA ภายใต้การนำของ รุสลาน เตะมะมะ หรือ **“ด็ก”** นักศึกษาชั้น ปวส.2 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลา จึงเกิดขึ้น โดยมี วีรวิธ พรมสวัสดิ์ หรือ **“เจ”** รุจิยา บุญรอดรักษ์ หรือ **“สวย”** อรรถชัย เจริญพงศ์ หรือ **“ไอ้ต”** และ ประทีป วิไลรัตน์ หรือ **“เบร์”** เป็นเพื่อนร่วมทีม มีอาจารย์ธรรณเทพ อธิราชพันธุ์ เป็นที่ปรึกษาโครงการ

ใช้งานออกแบบ “หนูน” ภูมิปัญญา จักสาน

ด็ก แกนนำกลุ่มชมรม 108 IDEA เจ้าของแนวคิดโครงการสืบงานสานเล่าว่า แต่ละปีชมรมจะมี **“Theme”** หรือหัวข้อในการทำงานแตกต่างกันออกไป ในฐานะประธานชมรม ด็กได้เสนอแนวคิดเรื่องการนำความรู้ด้านการออกแบบไปปรับใช้งานชุมชน เพราะเห็นว่าปัจจุบันคนให้ความสนใจงานจักสานน้อยลง ขณะเดียวกันผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังคงมีรูปแบบเดิมๆ แม้จะเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ขึ้นชื่อของจังหวัด

“ผมมีแนวคิดพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานให้มีรูปแบบใหม่ๆ โดยอาศัยความรู้ด้านการออกแบบที่เรียนมาประยุกต์ต่อยอดกับงานจักสานของชุมชน โดยใส่ความทันสมัยหรือนำวัสดุอื่นเข้าไปเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมากขึ้น”

“เป็นห่วงว่าภูมิปัญญาด้านนี้จะสูญหายไป จึงพูดคุยกันในชมรมว่าอยากนำวิชาออกแบบที่เรียนมาไปทำงานกับชุมชนดูบ้าง เป็นจังหวะที่สงขลาฟอร์มมีโครงการพลังพลเมืองเยาวชนสงขลาพอดี จึงเขียนโครงการสืบงานสานส่งเข้าไป ซึ่งคำว่า “สืบ” คือการค้นหาข้อมูล คำว่า “สาน” หมายถึงการต่อยอดงานจักสานของชุมชน หากโครงการนี้ประสบความสำเร็จ นอกจากน้องๆ ในชมรม จะได้เรียนรู้การทำงานกับชุมชนแล้ว ขณะเดียวกันก็สามารถนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาไปผนวกกับภูมิปัญญางานจักสานที่มีอยู่ให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นการเพิ่มรายได้ให้ชุมชนต่อไป”

ชีวิตที่เปลี่ยนไปของเด็กช่าง

ด็กยอมรับว่า ก่อนมาทำโครงการนี้ เขาเป็นคนไม่ได้เรื่อง...ไม่มีความรับผิดชอบ ใช้ชีวิตเรื่อยเปื่อย ไม่มีจุดหมาย ติดเกม ตื่นสาย อารมณ์ร้อน

แต่ข้อดีของด็กคือ ชอบอ่านหนังสือ และช่างสังเกต...

“ผมเห็นว่าชาวต่างชาติชอบงานแฮนด์เมด จึงมีแนวคิดพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานให้มีรูปแบบใหม่ๆ โดยอาศัยความรู้ด้านการออกแบบที่เรียนมาประยุกต์ต่อยอดกับงานจักสานของชุมชน โดยใส่ความทันสมัย หรือนำวัสดุอื่นๆ เข้าไปผสมผสานเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ซึ่งพวกเราเชื่อมั่นว่าจะช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมากขึ้น”

ลำพังแค่อาศัยทักษะและความรู้ด้านการออกแบบเพียงอย่างเดียวอาจจะยังไม่พอ กลุ่มชมรม 108 IDEA จึงชวนกันลงไปศึกษาเทคนิคการจักสานจริงในชุมชน ไปเรียนรู้ตั้งแต่การเลือกใช้วัสดุ การขึ้นรูป และการสาน จนกระทั่งได้เป็นชิ้นงานออกมา

ซึ่งหลังจากลงพื้นที่ ทั้งด็กและทีมแล้วว่า มีความรู้ด้านการจักสานมากขึ้น โดยเฉพาะจากคุณลุงเจ้าของร้านหวายย่านเกาะยอ

“ลุงสอนเราทุกเรื่อง ทั้งความรู้เรื่องหวาย วิธีการคัดเลือกหวาย วิธีการปอกเปลือก และเทคนิคการมัด การลงไฟ รวมทั้งแนะนำแหล่งปลูกหวาย นอกจากนั้นลุงยังสนับสนุนอาหารและน้ำมันรถ โดยไม่เรียกจูงค่าใช้จ่ายหรือรับสิ่งตอบแทน เพราะลุงต้องการคนสืบทอดเรื่องดังกล่าว ขณะที่ลูกหลานไม่ให้ความสนใจภูมิปัญญาตรงนี้ พอเราเข้าไปหา ขอให้ลุงช่วยสอน ลุงดีใจมาก จึงยินดีสอนทุกเรื่องและยังให้หวายมาใช้โดยไม่คิดเงิน”

ความมีน้ำใจของลุง ทำให้กลุ่มชมรม 108 IDEA มุ่งมั่นทำงานอย่างเต็มที่เพื่อให้ผลงานออกมาดีที่สุด

ทั้งนี้จากแผนงานเดิมคือใช้ “กระจูด” ในงานจักสาน แต่ความรู้ที่ได้รับจากคุณลุงทำให้ทีมต้องกลับมาทบทวนตัวกิจกรรม...รวมถึงวัสดุที่ใช้ และตัวชิ้นงานที่ต้องการพัฒนา

ปรับเปลี่ยน...เปลี่ยนกิจกรรม

จากโจทย์ที่ได้รับคือ “คิดชิ้นงานและวัสดุที่ต้องใช้” โดยต้อง “ตอบโจทย์” คือ ใช้งานได้จริง ซึ่งทุกคนในชมรมช่วยกันคิดรูปแบบผลิตภัณฑ์จักสานและวัตถุดิบที่ใช้แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนข้อดีข้อเสีย จากนั้นตัดสินใจด้วยวิธีลงประชามติ เริ่มจากรูปแบบ ผลการลงคะแนนออกมาคือ “โคมไฟ” เพราะใช้หวายเป็นวัตถุดิบ และทุกคนในทีมก็ไปเรียนรู้การจักสานด้วยหวายมาแล้ว

การเลือกวิธีการลงประชามติเสียงส่วนใหญ่มาใช้กับการทำงานร่วมกับคนจำนวนมากนั้นด็กบอกว่า “เป็นเรื่องหลักการทำงาน จะเอาความคิดของคนคนเดียวหรือของตัวเองเป็นใหญ่และมาตัดสินไม่ได้ ต้องคิดถึงแกนนำคิดถึงคนอื่นๆ ในชมรมด้วย ที่สำคัญคือเมื่อเรามองทุกคนเป็นผู้นำ เราก็จะได้รับความร่วมมือจากทุกคนในชมรม”

เมื่อได้ข้อสรุปเรื่องตัวผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบ แกนนำจึงแบ่งสมาชิกออกเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีแกนนำลงพื้นที่หาข้อมูลวัตถุดิบที่จะนำมาใช้ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอีกครั้งภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไขต้องเป็นภูมิปัญญาจักสานในจังหวัดสงขลา ต้องมีผู้รู้หรือปราชญ์ให้ความรู้ และคุณสมบัติของวัตถุดิบจะต้องสามารถนำมาทำโคมไฟได้เท่านั้น และตามหลักเกณฑ์นี้ทำให้ผลโหวตของคะแนนเสียงที่ออกมาเป็นหวาย

เรียนรู้ปัญหา...ใช้ปัญญาแก้ไข

ระหว่างที่ด็กและแกนนำไปศึกษาวิธีการทำหวายจากลุงเพิ่มเติม ทีมอื่นๆ ก็ไปศึกษาและออกแบบโคมไฟจากลวดลายที่กำหนดไว้ 4 ลาย แล้วนำแบบร่างมาเสนอเพื่อคัดเลือกด้วยการโหวตอีกครั้ง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเข้าร่วมพิจารณาถึงความเป็นไปได้

ผลจากการโหวตทำให้กลุ่มได้โคมไฟที่ต้องทำด้วยหวาย 15 แบบ จากทั้งหมด 35 แบบ โดยเลือกจากความสวยงาม ความเป็นไปได้ในการผลิต ที่สำคัญคือต้องสามารถถ่ายทอดสู่ชุมชนได้

แต่เมื่อถึงขั้นตอนการผลิต ก็เกิดปัญหามาทดสอบการทำงานของทีมนี้อีกครั้ง

“ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะวางแผนผิดพลาดเองว่างานสานเป็นเรื่องง่าย แต่ลืมคิดถึงคนอื่นที่สานไม่เป็น จึงไม่ได้วางแผนให้ความรู้และสอนก่อนหน้านี้ ทำให้เมื่อลงมือปฏิบัติจริงแล้วสมาชิกกลุ่มทำกันไม่ได้ สานกันไม่เป็น”

“เวลาวางของพวกเราไม่ตรงกัน เพราะเป็นช่วงสอบ และบางคนต้องทำโครงการเพื่อขอจบ ทางออกคือต้องประชุมทีมเพื่อหาวันว่างที่ตรงกัน และต้องใช้เวลาช่วงปิดเทอมมาทำกิจกรรม”

นอกจากต้องวางแผนและจัดสรรเวลาให้ตรงกันแล้วอีกหนึ่งสถานการณ์ที่เข้ามาทดสอบกลุ่มชมรม 108 IDEA คือ “ฤดูกาล”

“พอดีเป็นช่วงหน้าฝน ทำให้วัตถุดิบไม่เพียงพอ เป็นช่วงที่หวายขาดตลาด หายาก และมีราคาสูง ส่วนหวายที่เก็บมาตากไว้ก็แห้งไม่ทัน”

เมื่อไม่สามารถเลื่อนเวลาออกไปได้อีก แกนนำจึงแก้ปัญหาด้วยการออกตระเวนหาซื้อหวายแทบทุกร้านในจังหวัดสงขลา รวมถึงร้านที่อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งแกนนำเคยไปขอความรู้แต่ถูกปฏิเสธมาก่อนหน้านี้ และต้องยอมซื้อในราคาแพง

ด็ก บอกว่า โชคดีที่เรายังมีงบประมาณเหลือพอ เพราะก่อนหน้านี้เราไม่ค่อยมีค่าใช้จ่ายมากนัก ทำให้มีเงินเหลือพอสำหรับการกว้านซื้อหวายและค่าอาหารไว้ใช้ในวันทำกิจกรรม

แต่การจัดกิจกรรมก็ต้องเจอกับอุปสรรคใหญ่อีกครั้ง เมื่อระยะเวลาที่กำหนดไว้ 2 วัน ต้องถูกขยายออกไปถึง 7 วัน แม้กิจกรรมจะกำหนดช่วงให้มีทั้งภาคทฤษฎีเพื่อเรียนรู้เรื่องการทำหวาย แต่ในภาคปฏิบัติกลับไม่ง่ายอย่างที่คิด ด็กยอมรับว่า

ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะเขาวางแผนผิด คิดเอาเองว่างานสานเป็นเรื่องง่าย แต่ลืมคิดถึงคนอื่นที่สานไม่เป็น จึงไม่ได้วางแผนให้ความรู้และสอนก่อนหน้านี ทำให้เมื่อลงมือปฏิบัติจริงแล้วสมาชิกกลุ่มทำกันไม่ได้ สานกันไม่เป็น ตนและแกนนำจึงกลับมาประชุมหาทางแก้ไข จึงมาคิดว่าเราจะต้องยอมเสียเวลาสอนวิธีการสานให้กับน้องๆ จนกว่าน้องจะพอทำได้ โดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ 3 คน หมุนเวียนกันมาฝึกการสานจากแกนนำที่ไปเรียนรู้มา จนครบทั้ง 15 กลุ่มใช้เวลาฝึกอยู่ 5 วัน และกลับมาทำกิจกรรมอีก 2 วัน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 7 วัน ซึ่งน้องๆ รวมถึงแกนนำทุกคนต่างยินดีเสียสละเวลาในช่วงปิดเทอมอยู่ทำกิจกรรมต่อกันจนเสร็จ

แม้จะมีการเปิดโอกาสให้ที่ประชุมซึ่งประกอบด้วยรุ่นพี่และรุ่นน้องร่วมวางแผนและตัดสินใจร่วมกันผ่านประชาคม แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ได้รู้ว่า บางครั้งการเปิดโอกาสให้กลุ่มคนที่ขาดทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ อาจส่งผลต่อผลงานได้ โดยเฉพาะในกรณีดังกล่าว การคาดคะเนระยะเวลาที่ผิดพลาดด้วยการ “คิดเอาเอง” ว่าจะทำงานทัน ทั้งๆ ที่เหลือเวลาเพียง 2 วันเท่านั้น

ดีก บอกว่า ถ้าย้อนเวลากลับไปได้ สิ่งที่ยากแก้ไขมากที่สุดคือการวางแผนการทำงาน

“หากย้อนกลับไปได้จะไม่ตามใจน้องมากเกินไป เพราะเราเปิดโอกาสให้พวกเขาคิดและตัดสินใจ แต่จุดอ่อนของทีมคือ การประเมินศักยภาพตนเองกับระยะเวลาที่เหลืออยู่น้อยเกินไป”

ดีกยังบอกอีกว่า การทำโครงการนี้ทำให้เรารู้ว่าการเป็นผู้นำนั้นต้องกล้าตัดสินใจ ไม่ใช่ต้องอ่อนไปเสียทุกครั้ง

เมื่อเห็นจุดอ่อน ยอมรับในข้อผิดพลาด แต่ทุกคนคิดว่าปัญหาใหม่ต้องไม่เกิดขึ้นอีก เพราะในระหว่างที่ทีม “ผลิต” กำลังจะฝึกเข้มนักงาน คนที่เลือกใช้เวลาอย่างมีค่าด้วยการออกสำรวจตลาด หาสถานที่ที่จะนำผลงานไปจัดแสดงเพื่อให้คนทั่วไปได้เห็นผลิตภัณฑ์จักสานจากหวายรูปแบบใหม่จากโอเดียดึกช่าง แต่แผนจัดแสดงสินค้าก็ต้องยกเลิกไป เนื่องจากพวกเขาเลือกนำผลิตภัณฑ์ไปจัดแสดงร่วมกับผลงานของกลุ่มอื่นๆ ในงานที่สงขลาฟอรั่มจัดขึ้น ซึ่งก็ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมงานเป็นอย่างมาก และได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สนใจซื้อผลงาน...แม้จะไม่ได้ขาย แต่ก็ถือเป็นนิมิตหมายที่ดีของกลุ่มทั้งเรื่องผลตอบรับและราคา

ประจักษ์...ด้วยผลงาน

แม้ผลงานของกลุ่มชมรม 108 IDEA จะได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป แต่หากมองเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการสืบงานสานแล้วถือว่ายังไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเมื่อพวกเขานำโคมที่พัฒนาขึ้นจากความรู้ด้านการออกแบบที่ทันสมัยและน่าสนใจ ผสมกับภูมิปัญญาจักสานเพื่อถ่ายทอดกลับคืนสู่ชุมชน ลูกเจ้าของภูมิปัญญาจักสานปฏิเสธ แม้ลูกจะชื่นชอบและตั้งใจในผลงาน รวมทั้งโอเดียที่พวกเขาผลิตออกมา แต่ด้วยอายุที่มากขึ้นและสายตาที่เลือนราง ลูกไม่สามารถสานงานชิ้นเล็กๆ ที่ต้องใช้ความประณีตอย่างมากในการสานจึงทำได้ลำบาก และไม่มีความถนัด จึงปฏิเสธที่จะทำงานชิ้นเล็กๆ นี้ และยังสานของชิ้นใหญ่ๆ อย่าง โต๊ะ เก้าอี้ ต่อไป เพราะยังพอมือลูกค้าและขายได้ราคามากกว่าการทำโคมไฟ

“จากคนที่ไม่รับผิดชอบ ไม่เคยต้องวางแผนอะไร กลายเป็นคนที่รู้จักการวางแผนอย่างเป็นระบบ คิดว่าวันนี้จะทำอะไร พรุ่งนี้ต้องทำอะไร รู้จักทบทวนสิ่งที่ทำ และเตรียมแผนอย่างน้อย 2 ทางเลือกสำรองไว้หากทางเลือกแรกไม่สำเร็จ”

ดีก ชี้แจงว่า ลูกให้เหตุผลว่า แก่ทำโต๊ะทำเก้าอี้ขายตัวละ 3,000 - 4,000 บาท ก็มีได้รายได้สูงกว่าทำโคมไฟขายที่ได้เพียงขึ้นละ 1,000 บาท แต่โดยส่วนตัวแล้วมองว่าการทำของชิ้นใหญ่จะเป็นการสิ้นเปลืองวัตถุดิบ คือ หวาย ซึ่งปัจจุบันแม้จะขึ้นได้เองตามธรรมชาติในป่า แต่นับวันพืชชนิดนี้ก็ยังมีปริมาณลดลง การทำเก้าอี้ 1 ตัวต้องใช้หวายจำนวนมาก ซึ่งถ้าเทียบกันแล้วจำนวนหวายที่ทำเก้าอี้ 1 ตัว สามารถทำโคมไฟได้ถึง 10 ชิ้น แม้เป้าหมายการคืนความรู้สู่ชุมชนจะไม่สำเร็จ แต่เป้าหมายการสืบงานสานในการส่งต่อความรู้ถือว่าสำเร็จตามที่ตั้งไว้ เพราะน้องๆ ในชมรมทุกคนสามารถสานหวาย และรู้วิธีขึ้นโครงหวายจากที่ไม่เคยทำมาก่อน

สืบงานสาน

ดีกบอกว่า จากเดิมเขาขาดทักษะการวางแผน แต่เมื่อได้ทำโครงการทำให้เรารู้ว่า ก่อนจะทำงานอะไรต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และหลังจากทำโครงการสืบงานสาน ดีกยอมรับว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงกับชีวิตอย่างมาก กลายเป็นคนมีหลักการเพราะได้เรียนรู้จากสิ่งที่ลงมือทำ และรู้จักการแก้ปัญหา ทำให้มุมมองความคิดเปลี่ยน ชีวิตเปลี่ยนจาก “หน้ามือเป็นหลังมือ” ซึ่งผลที่เห็นได้ชัดคือ จากคนที่เรียนไม่เก่งเมื่อตอนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้เกรดเฉลี่ย 1.25 พอมาเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลาและได้มาทำโครงการนี้การเรียนดีขึ้นมาก สูงขึ้นมาถึง 3.25 จนได้เกียรตินิยม สามารถสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบัน เกิดภาวะความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีเหตุผลมากขึ้น และจากคนที่ไม่รับผิดชอบ ไม่เคยต้องวางแผนอะไร กลายเป็นคนที่รู้จักการวางแผนอย่างเป็นระบบ คิดว่าวันนี้จะทำอะไร พรุ่งนี้ต้องทำอะไร รู้จักทบทวนสิ่งที่ทำ และเตรียมแผนอย่างน้อย 2 ทางเลือกสำรองไว้หากทางเลือกแรกไม่สำเร็จ

ปัจจุบันดีกได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยรังสิต คณะสถาปัตยกรรม ชั้นปีที่ 3 จากวันนั้นจนถึงวันนี้ ดีกยอมรับว่าเขาเปลี่ยนแปลงไปเยอะมากจากการทำโครงการ มีความเป็นผู้นำมากขึ้น จากที่เคยเป็นเพียงคนทำงานเบื้องหลัง ก็ได้มาเป็นหัวหน้า วิถีคิดก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคน จากเดิมเวลาอยากจะทำอะไรก็เสนอเลย ไม่มีหลักการ ไม่มีเหตุผล ไม่คิดถึงคนอื่น แต่ตอนนี้ถ้ารู้สึกขัดแย้งหรือไม่พอใจใคร ก็จะขออนุญาตเพื่อนๆ เดินออกไปหาที่เงียบๆ นั่งสงบสติอารมณ์ตัวเองก่อน 5 -10 นาที เมื่อลดอารมณ์ลงได้แล้วจึงค่อยกลับเข้ามาทำงานต่อ

ส่วนแกนนำคนอื่น เช่น เบิร์ จากเดิมที่คิดแค่ต้องการนำความรู้เรื่องการออกแบบมาลงวิชา แต่เมื่อเริ่มศึกษาเรื่องการจักสาน ทำให้เบิร์มองว่างานจักสานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ การอนุรักษ์ และมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น

นี่คืออีกหนึ่งตัวอย่างของเยาวชนที่สนใจใช้ “ความรู้” ที่มีอยู่มารับใช้ “สังคม” และ “ชุมชน” ที่พวกเขาอาศัยอยู่ แม้ว่า “ความรู้” ที่พวกเขาต้องการ “คืนกลับสู่ชุมชน” จะยังไม่บรรลุผล ด้วยเหตุปัจจัยหลายอย่าง แต่อย่างน้อยภูมิปัญญาจักสานได้ถูก “สืบ” และ “สาน” โดยคนรุ่นใหม่ ที่ช่วยต่อลมหายใจให้ภูมิปัญญาจักสานได้อีกครั้งหนึ่ง

วิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลา โครงการสืบงานสาน กลุ่มชมรม 108 IDEA

นายรุตาน เดระมะ

นายวิรุฑ พรมสวัสดิ์

นางสาวรุจิยา บุญรอดรักษ์

นายอรรถชัย เจริญพงศ์

นายประทีป วิไลรัตน์

ที่ปรึกษาโครงการ: อาจารย์ธรรณเทพ อภิรัชพันธุ์